

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวต่อความร่วมมือ
ในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในโรงพยาบาลเพชรบูรณ์

ผู้เขียน

นางพจนันท์ กาศสกุล

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภรณ์ ทุงปิ่นคำ ประธานกรรมการ
อาจารย์สิริลักษณ์ วรรณะพงษ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคจิตเภทเป็นโรคที่เรื้อรัง การดูแลจึงต้องใช้ระยะเวลานาน ส่งผลให้ผู้ที่ เป็นโรคจิตเภท
ไม่ร่วมมือในการรักษาด้วยยาได้ การศึกษาถึงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ
โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น
โรคจิตเภท กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทและผู้ดูแล คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่
กำหนด จำนวน 30 คู่แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คู่ กลุ่มควบคุม 15 คู่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดูแล
มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน (match-paired) ในเรื่อง เพศ การศึกษา และระยะเวลาในการดูแล โดย
กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาล
ตามปกติ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบประเมินความร่วมมือใน
การรักษาด้วยยาที่สร้างขึ้นโดย สาธุพร พุฒขาว (2541) และ 3) โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดย
ครอบครัวที่สร้างขึ้นโดยภัทรภรณ์ ทุงปิ่นคำและคณะ (2548) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา
สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (two-way mixed designs) และสถิติการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ (one-way repeated measures ANOVA)

ผลการศึกษา มีดังนี้

1. คะแนนความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทหลังจากที่ผู้ดูแลได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวในระยะทันที และระยะติดตามผล 1 เดือน มากกว่า ก่อนที่ผู้ดูแลได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. คะแนนความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทในกลุ่มทดลองหลังจาก ที่ผู้ดูแลได้รับโปรแกรมในระยะทันที และระยะติดตามผล 1 เดือน มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า หลังจากที่ผู้ดูแลได้รับโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิต เวชโดยครอบครัวแล้วสามารถให้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการดูแล เรื่องยา ทำให้ผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแลมีความร่วมมือในการรักษาด้วยยาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งควรนำ โปรแกรมนี้ไปใช้ในผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภททุกรายเพื่อจะได้ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปัญหาการกลับเป็นซ้ำของผู้ป่วยซึ่งเป็นจุดประสงค์สูงสุดต่อไป

Independent Study Title Effect of the Psychiatric Family Caregiving Program on Medication Adherence Among Persons with Schizophrenia in Phetchabun Hospital

Author Mrs. Podjanun Katskul

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Patraporn	Tungpunkom	Chairperson
Lecturer Siriluck	Vadtanapong	Member

ABSTRACT

Schizophrenia is a chronic illness that requires long term care. This could lead to non-medication adherence among patients. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of the Psychiatric Family Care-giving Program on medication adherence among persons with schizophrenia in Phetchabun hospital. Thirty subjects; fifteen patients and fifteen caregivers who met the inclusion criteria were purposively selected and assigned to experiment group and control group. The caregivers in two groups were match-paired in gender, education level, and caring duration. The experimental group received the Psychiatric Family Care-giving Program whereas the control group received routine nursing care. The research instruments were 1) Personal Demographic Data Form 2) Medication Adherence Questionnaire which developed by Sathuporn Pudkaw (1998), and 3) The Psychiatric Family Care-giving Program developed by Patraporn Tungpunkom and associates (2005). Data were analyzed by using descriptive statistics, two-way mixed designs and one-way repeated measures ANOVA.

The results of this study revealed that:

1. After the caregivers of patients with schizophrenia received the Psychiatric Family Care-giving Program, the patients had higher medication adherence than that of before at immediate posttest period and one month follow-up at a statistically significant level ($p < .01$);
2. Patient whose caregivers received the Psychiatric Family Care-giving Program had higher medication adherence than that of the control group at immediate posttest period and one month follow-up at a statistically significant level ($p < .01$);

The results of the study indicate that the psychiatric family care-giving program could enhance caregiver's capability especially on the medication aspect. This will lead to the medication adherence of person with schizophrenia. Therefore, this program should be implemented for caregivers to be able to provide care effectively so as to decrease the patients relapse rate which is the ultimate goal.